

Uitkomsten vragenlijsten stemmen vanuit het buitenland

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
2 Resultaten niet-grensgebieden	4
2.1 Geregistreerde kiezers	4
2.2 Niet-geregistreerde kiezers	7
2.2.1 Wel bekend met stemmen vanuit het buitenland	8
2.2.2 Niet bekend met stemmen vanuit het buitenland of eenmalige registratie	11
2.3 Achtergrondvragen	14
3 Resultaten grensgebieden	15
3.1 Geregistreerde kiezers	15
3.2 Niet-geregistreerde kiezers	18
3.2.1 Wel bekend met stemmen vanuit het buitenland	19
3.2.2 Niet bekend met stemmen vanuit het buitenland of eenmalige registratie	21
3.3 Achtergrondvragen	23
4 Bijlage	24
4.1 Vragenlijst niet-grensgebieden	24
4.2 Vragenlijst grensgebieden	28

1 | Inleiding

Nederlandse kiezers die in het buitenland wonen, mogen stemmen voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer en van het Europees Parlement. Daartoe moeten zij zich eenmalig registreren als kiezer buiten Nederland. De registratie is daarmee, anders dan voor de kiezers in Nederland, een noodzakelijke voorwaarde om te kunnen stemmen. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (vanaf hier: het ministerie) wil proberen in kaart te brengen waarom niet meer Nederlanders die uit Nederland vertrekken, of al in het buitenland wonen, zich laten registreren om te kunnen stemmen vanuit het buitenland. Onderzoek- en adviesbureau Enneüs is in december 2019 gevraagd om, in overleg met het ministerie, een vragenlijst op te stellen. Daartoe zijn twee varianten van de vragenlijst gemaakt voor:

- Nederlanders die woonachtig zijn in het buitenland (niet-grensgebieden);
- Nederlanders die woonachtig zijn in het buitenland in een grensgebied.

Enneüs heeft tevens een online versie van deze vragenlijsten beschikbaar gesteld. De vragenlijsten zijn voorzien van routing, zodat aan de desbetreffende Nederlandse kiesgerechtigde uitsluitend de voor hem/haar relevante vragen zijn gesteld.

Genoemde vragenlijsten zijn door het ministerie verspreid. De vragenlijst kon worden ingevuld tussen 12 maart 2020 tot en met 30 juni 2020. De vragenlijst voor Nederlanders die woonachtig zijn in het buitenland (niet-grensgebieden) is 208 keer ingevuld. De vragenlijst voor Nederlanders die woonachtig zijn in een grensgebied is 48 keer ingevuld.

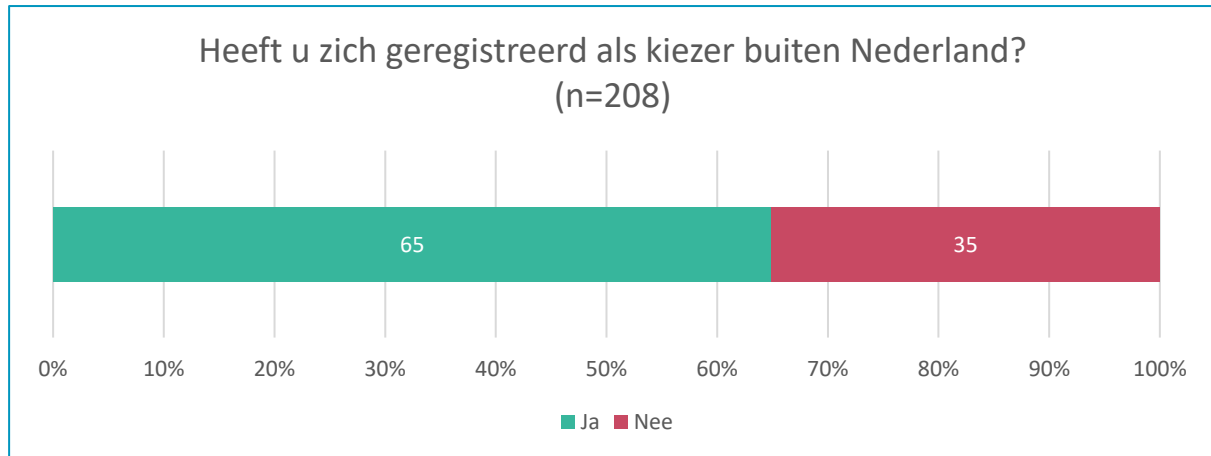
In juni 2021 heeft het ministerie Enneüs gevraagd om een rapportage op te maken met een weergave van de vragen en van de daarop gegeven antwoorden met waar nodig een korte toelichting. De rapportage bevat desgevraagd de respons op de gegeven antwoorden en geen inhoudelijke conclusies of aanbevelingen.

De vragenlijsten zijn, zoals gezegd, door het ministerie uitgezet. Enneüs heeft geen inzicht in het aanschrijfbestand, de grootte van de doelgroep en de responspercentages en kan daarover geen uitspraken doen. Enneüs kan hierdoor evenmin uitspraken doen over de representativiteit en kwaliteit van de respons. Deze rapportage bevat, zoals gevraagd door het ministerie, enkel een weergave van de antwoorden van Nederlanders woonachtig in het buitenland die de vragenlijsten hebben ingevuld.

In deze rapportage zijn in hoofdstuk 2 de uitkomsten van de groep Nederlanders die niet woonachtig zijn in een grensgebied opgenomen en in hoofdstuk 3 de resultaten opgenomen van Nederlanders die woonachtig zijn in een grensgebied. In de bijlage zijn de gehanteerde vragenlijsten opgenomen.

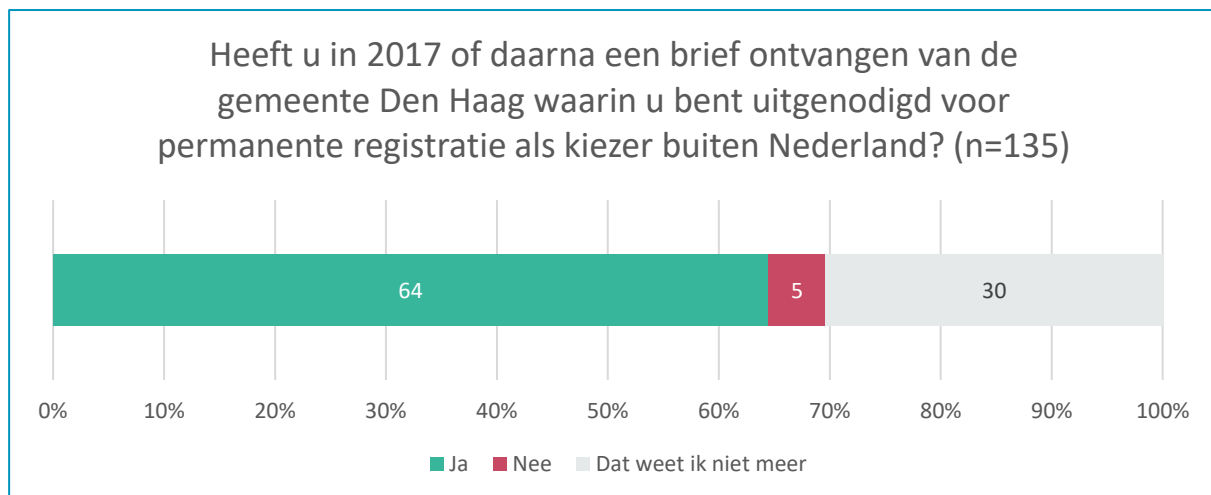
2 | Resultaten niet-grensgebieden

De resultaten zijn (aan de hand van bovenstaande vraag) opgesplitst in twee groepen: geregistreerde kiezers en niet-geregistreerde kiezers. In hoofdstuk 2.1 worden de resultaten voor de geregistreerde kiezers weergegeven, vervolgens worden in hoofdstuk 2.2 de resultaten voor de niet-registreerde kiezers getoond.

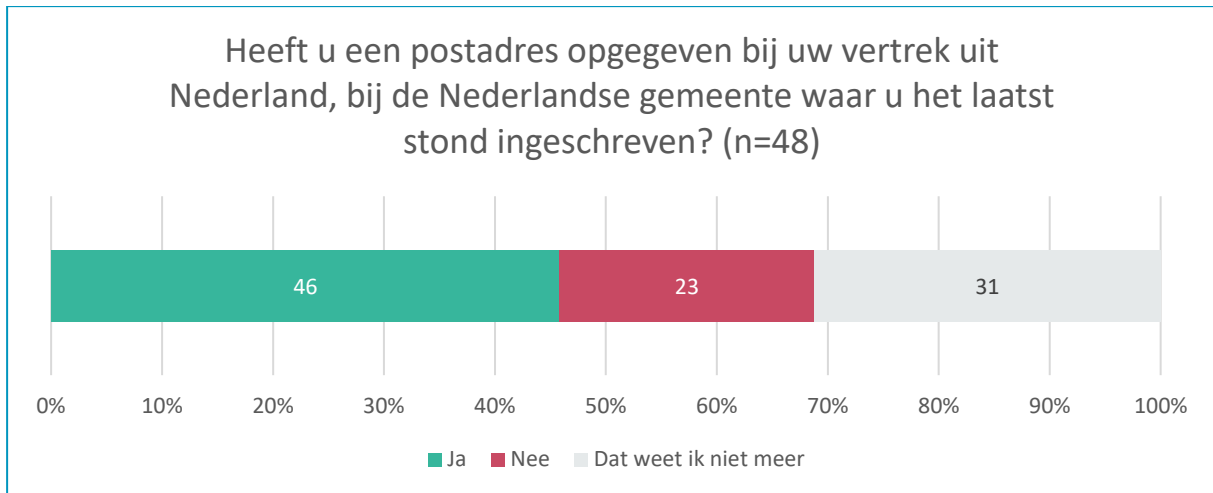
2.1 Geregistreerde kiezers

De vragen in deze paragraaf zijn voorgelegd aan respondenten die zich hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland.

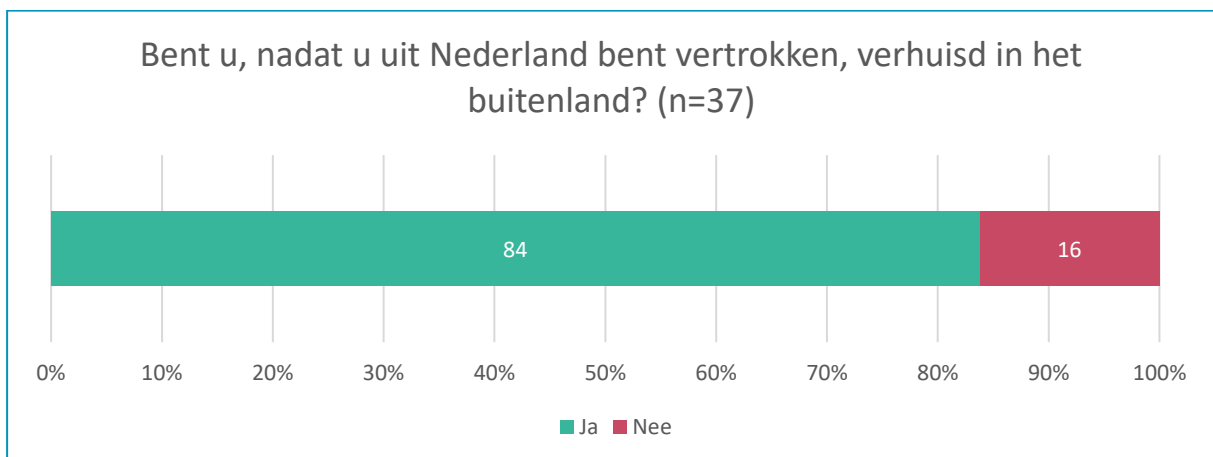
De volgende vraag is voorgelegd aan respondenten die:

- zich hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- in 2017 of daarna **geen** brief hebben ontvangen van de gemeente Den Haag met een uitnodiging voor permanente registratie als kiezer buiten Nederland of dat niet meer weten.

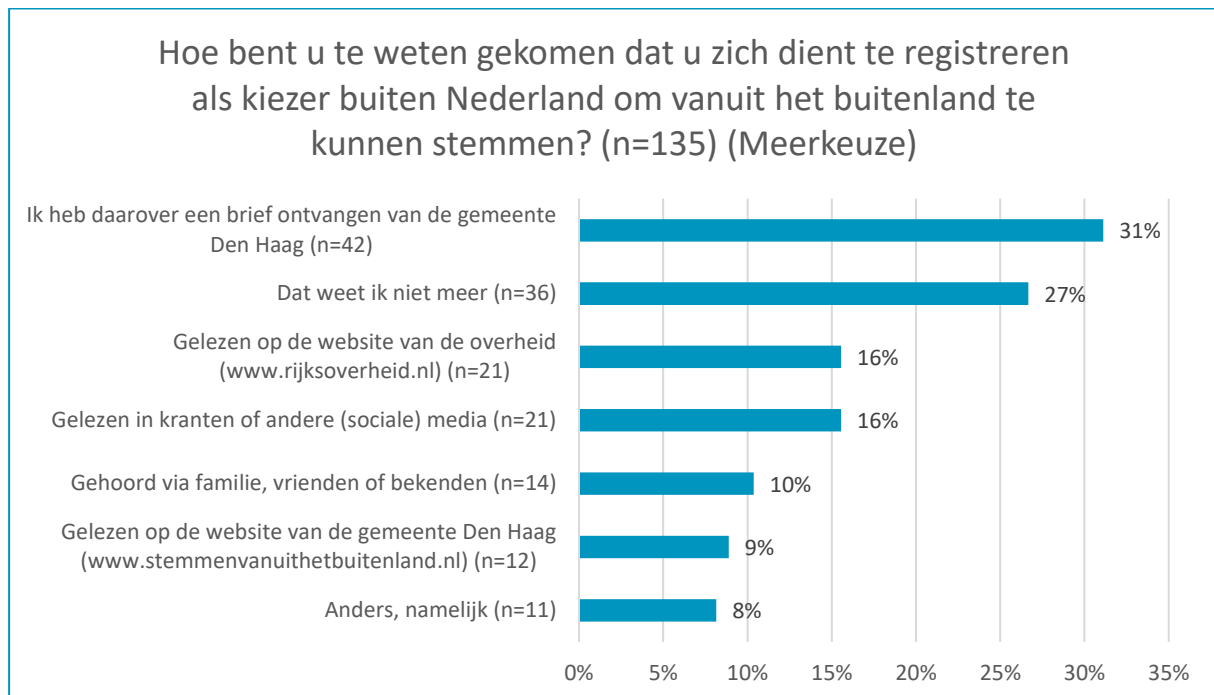
De volgende vraag is voorgelegd aan respondenten die:

- zich hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- in 2017 of daarna **geen** brief hebben ontvangen van de gemeente Den Haag met een uitnodiging voor permanente registratie als kiezer buiten Nederland en;
- **wel** een postadres hebben opgegeven bij het vertrek uit Nederland of dat niet meer weten.

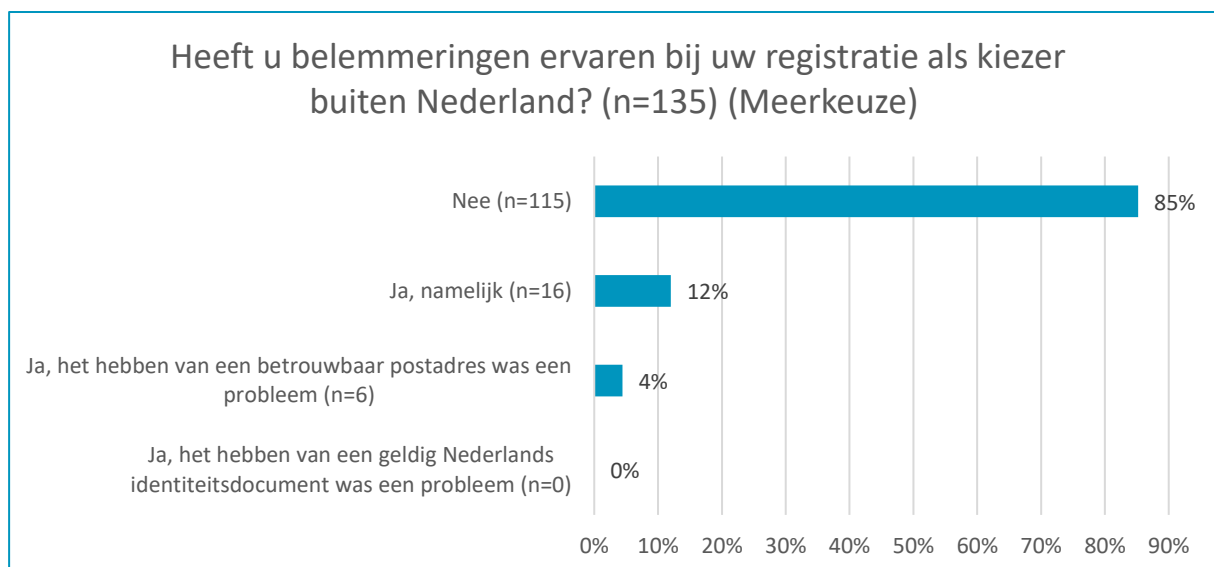

De volgende twee vragen zijn voorgelegd aan alle respondenten die zich hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland.

Bij antwoordoptie 'Anders, namelijk' geven respondenten de volgende antwoorden: Algemene kennis (1x), brief ontvangen voor 2017 (1x), gezocht op internet (2x), via de Nederlandse ambassade waar ik werkzaam ben (1x), Vereniging Neerlandia (1x), via social media (1x).

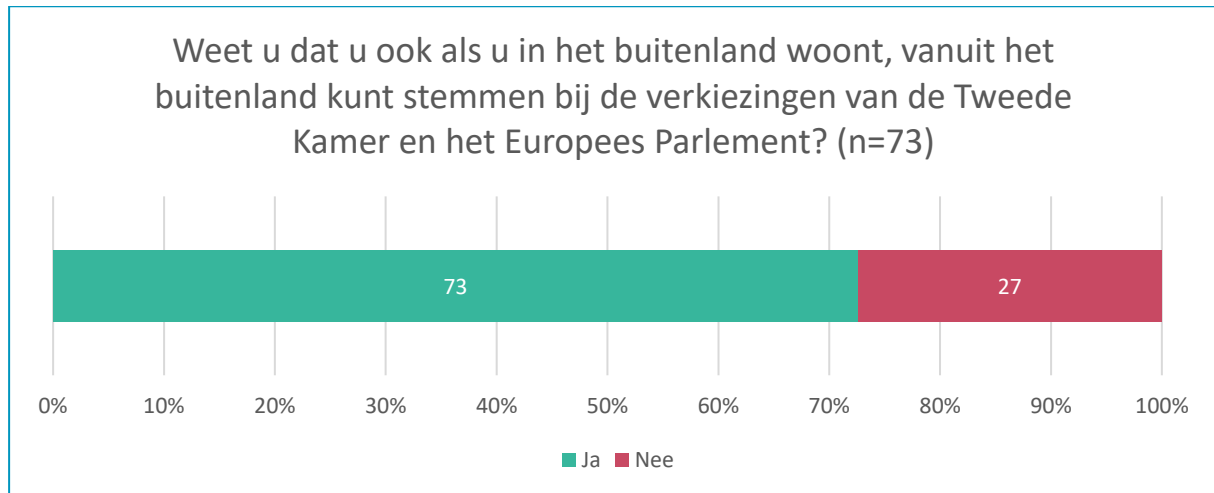

Bij antwoordoptie 'Ja, namelijk' geven respondenten de volgende antwoorden: email met ingevulde formulier + ID is niet verwerkt (1x), dat herinner ik me niet (1x), ik zou graag willen weten hoe de procedure in de loop der jaren is veranderd (1x), er werd aangegeven dat mijn paspoort was verlopen, maar dat was niet het geval (1x), geen uitnodiging ontvangen om te stemmen (1x), vervelende en tijdrovende procedure (1x), niet handig/ingewikkeld dat alles per post moet (3x), het veranderen van het systeem van permanente registratie (1x), verhuizing (1x), ik krijg geen informatie (1x), ik weet niet of ik geregistreerd sta (1x), niet zeker of het permanente registratie was of eenmalig (1x), vertraging (1x), verkeerde envelop ontvangen (1x).

2.2 Niet-geregistreerde kiezers

De vragen in deze paragraaf zijn voorgelegd aan respondenten die zich **niet** hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland.

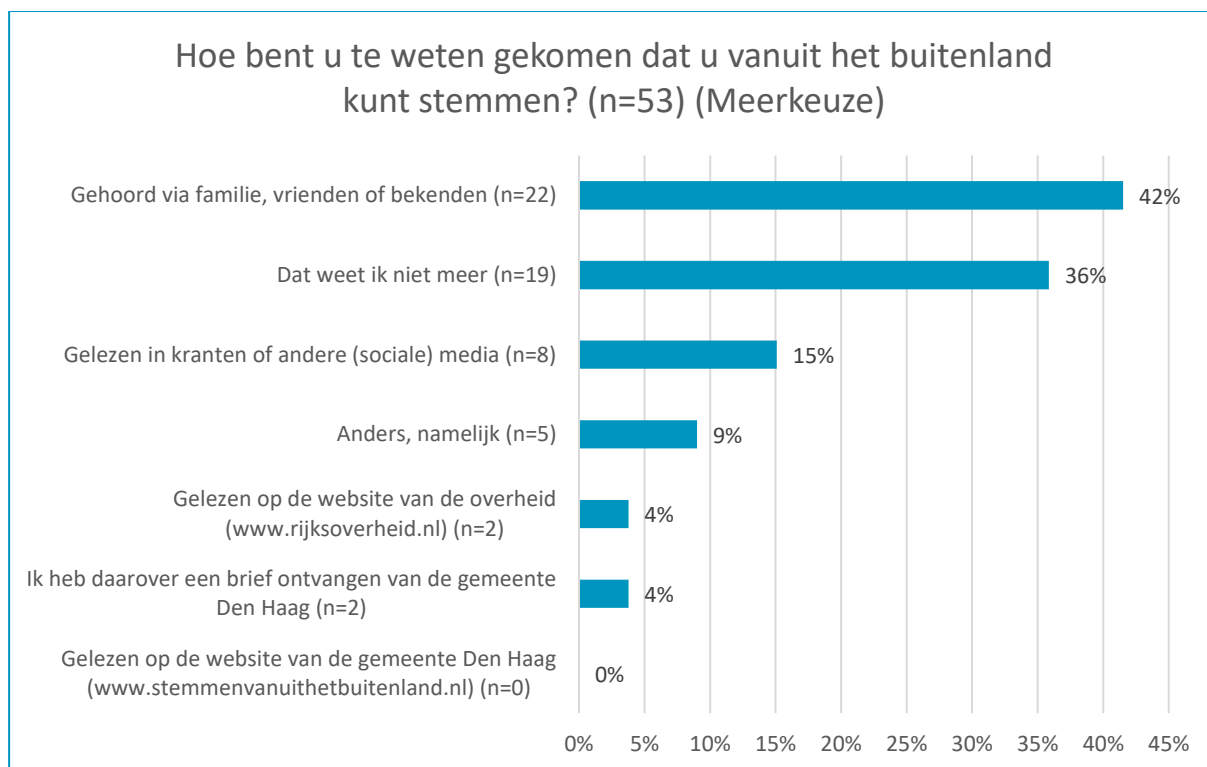
De resultaten van de niet-geregistreerde kiezers zijn (aan de hand van bovenstaande vraag) opgesplitst in twee groepen: wel bekend met stemmen vanuit het buitenland en niet bekend met stemmen vanuit het buitenland bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en het Europees Parlement. In paragraaf 2.2.1 worden de resultaten voor de groep respondenten die wel bekend is met het stemmen vanuit het buitenland weergegeven. Paragraaf 2.2.2 weergeeft de resultaten voor de groep respondenten die niet bekend is het met stemmen vanuit het buitenland.

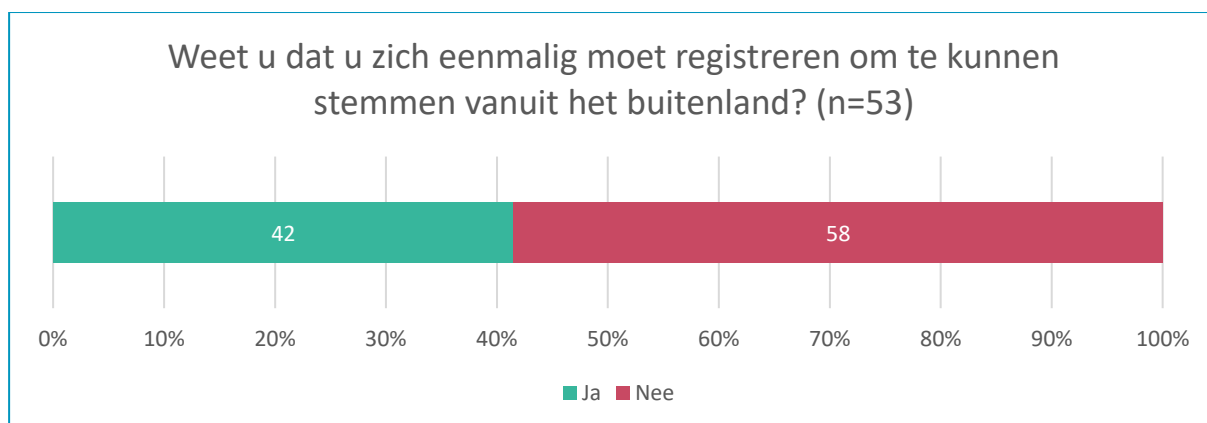
2.2.1 Wel bekend met stemmen vanuit het buitenland

De vragen in deze paragraaf zijn voorgelegd aan respondenten die:

- zich **niet** hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- **wel** bekend zijn met het stemmen vanuit het buitenland bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en het Europees Parlement.

Bij antwoordoptie 'Anders, namelijk' geven respondenten de volgende antwoorden: via de Nederlandse Vereniging (3x), via BVN (1x), was al eerder geregistreerd (1x).

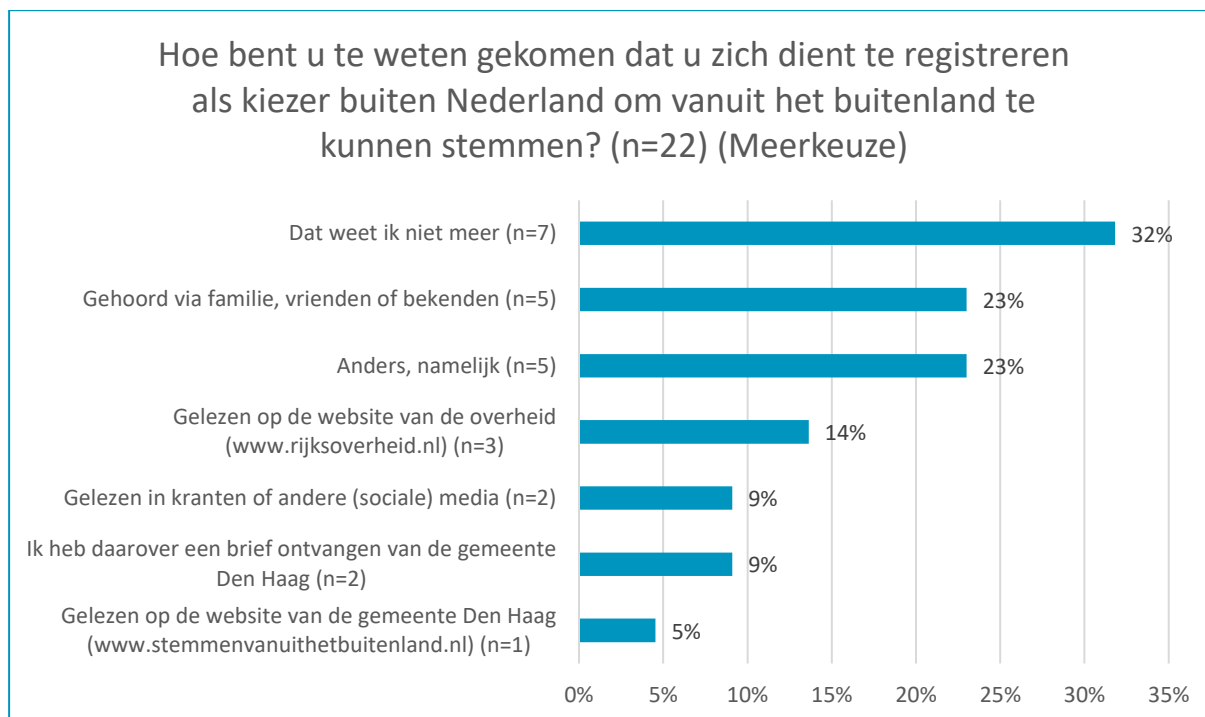

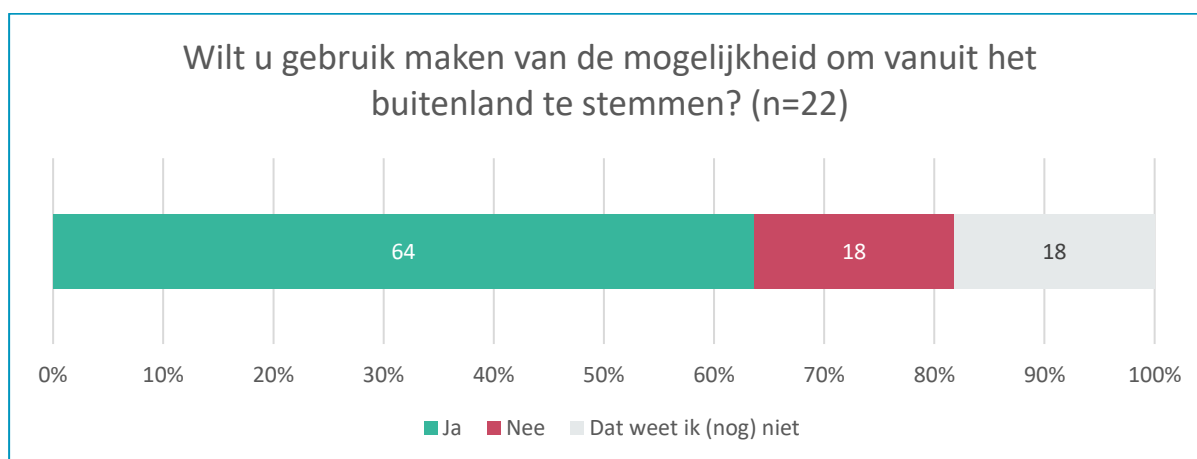
2.2.1.1 Wel bekend met eenmalige registratie

De volgende twee vragen zijn voorgelegd aan respondenten die:

- zich **niet** hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- **wel** bekend te zijn met het stemmen vanuit het buitenland bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en het Europees Parlement en;
- **wel** bekend te zijn met de eenmalige registratie om te kunnen stemmen vanuit het buitenland.

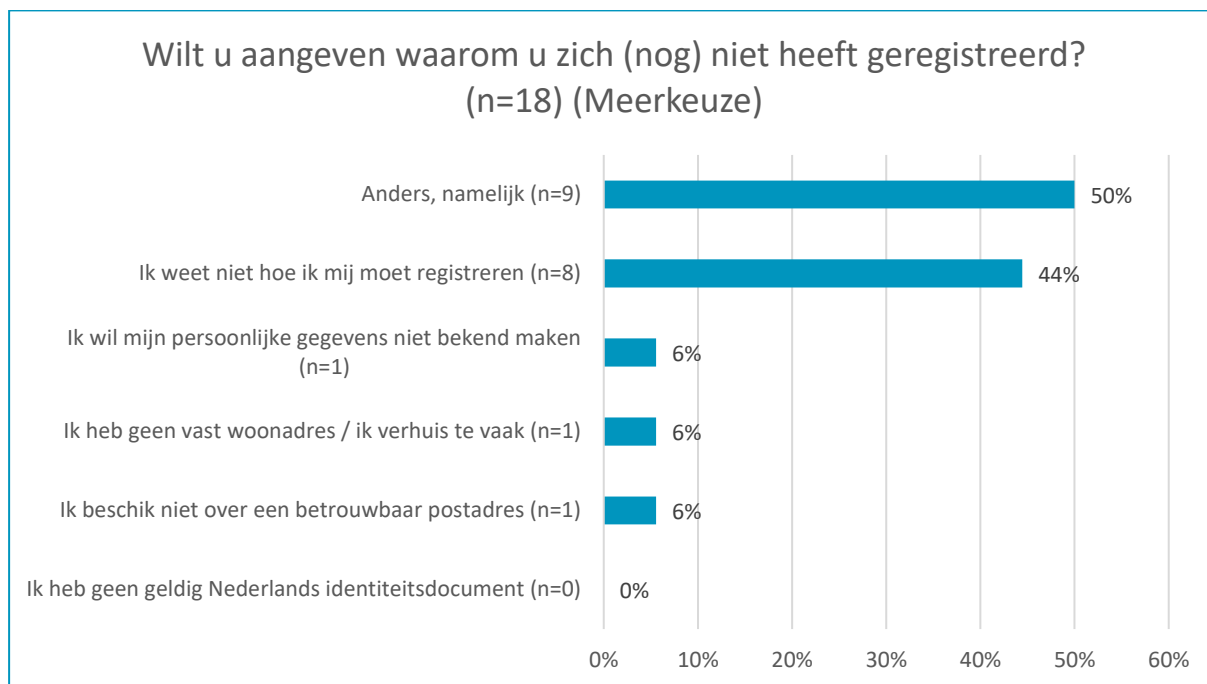
Bij antwoordoptie 'Anders, namelijk' geven respondenten de volgende antwoorden: via de Nederlandse Vereniging (2x), email van gemeente Den Haag (1x), heb een nummer in Den Haag gebeld (1x).

De volgende vraag is voorgelegd aan respondenten die:

- zich **niet** hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- **wel** bekend zijn met het stemmen vanuit het buitenland bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en het Europees Parlement en;
- **wel** bekend zijn met de eenmalige registratie om te kunnen stemmen vanuit het buitenland en;
- **wel** gebruik willen maken van de mogelijkheid om vanuit het buitenland te stemmen of dit nog niet weten.

Bij antwoordoptie 'Anders, namelijk' geven respondenten de volgende antwoorden: omdat stemmen via internet niet kan (1x), nog niet mee bezig geweest (3x), in de tussentijd weer naar Nederland verhuisd (1x), lukte niet omdat ik geen DigiD heb (1x), te omslachtige procedure (1x), duurt te lang (1x), weet het nog niet zeker (1x).

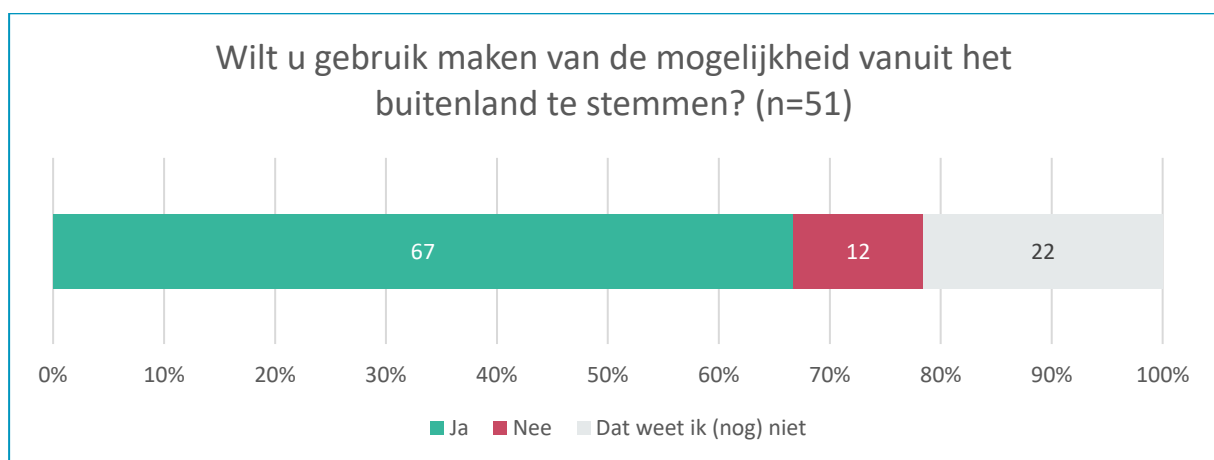
2.2.2 Niet bekend met stemmen vanuit het buitenland of eenmalige registratie

De vragen in deze paragraaf zijn voorgelegd aan respondenten die:

- zich **niet** hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- **niet** bekend zijn met het stemmen vanuit het buitenland bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en het Europees Parlement.

En aan respondenten die:

- zich **niet** hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- **wel** bekend zijn met het stemmen vanuit het buitenland bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en het Europees Parlement maar;
- **niet** bekend zijn met de eenmalig registratie om te kunnen stemmen vanuit het buitenland.

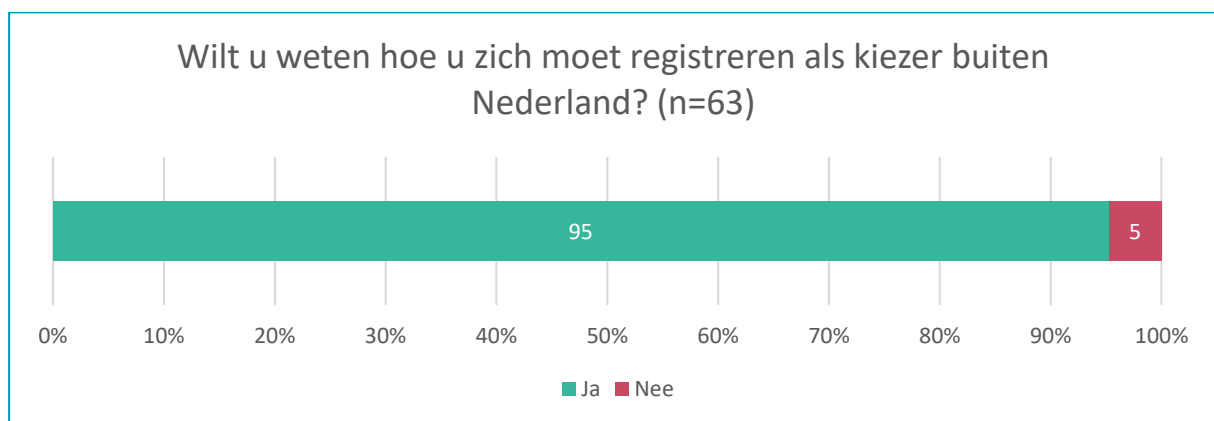

De volgende vraag is voorgelegd aan respondenten die:

- zich **niet** hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- **niet** bekend zijn met het stemmen vanuit het buitenland bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en het Europees Parlement en;
- **wel** gebruik willen maken van de mogelijkheid om te stemmen vanuit het buitenland of dit nog niet weten.

En aan respondenten die:

- zich **niet** hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- **wel** bekend zijn met het stemmen vanuit het buitenland bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en het Europees Parlement maar;
- **niet** bekend zijn met de eenmalig registratie om te kunnen stemmen vanuit het buitenland en;
- **wel** gebruik willen maken van de mogelijkheid om te stemmen vanuit het buitenland of dit nog niet weten.

Respondenten die bij voorgaande vraag antwoordoptie 'Nee' hebben ingevuld kregen de mogelijkheid om de vraag 'Kunt u aangeven waarom u dit niet wilt weten?'. Antwoorden hierop waren: Ik heb een keer een blad gevonden dat ik moest invullen, maar ik weet niet wat ik er verder mee moet doen (1x), omdat ik het al weet (2x).

Respondenten die op voorgaande vraag 'ja' hebben geantwoord, kregen na het invullen van de vragenlijst een link naar de website van de gemeenten Den Haag, waarop meer informatie is te vinden over het registreren als kiezer buiten Nederland.

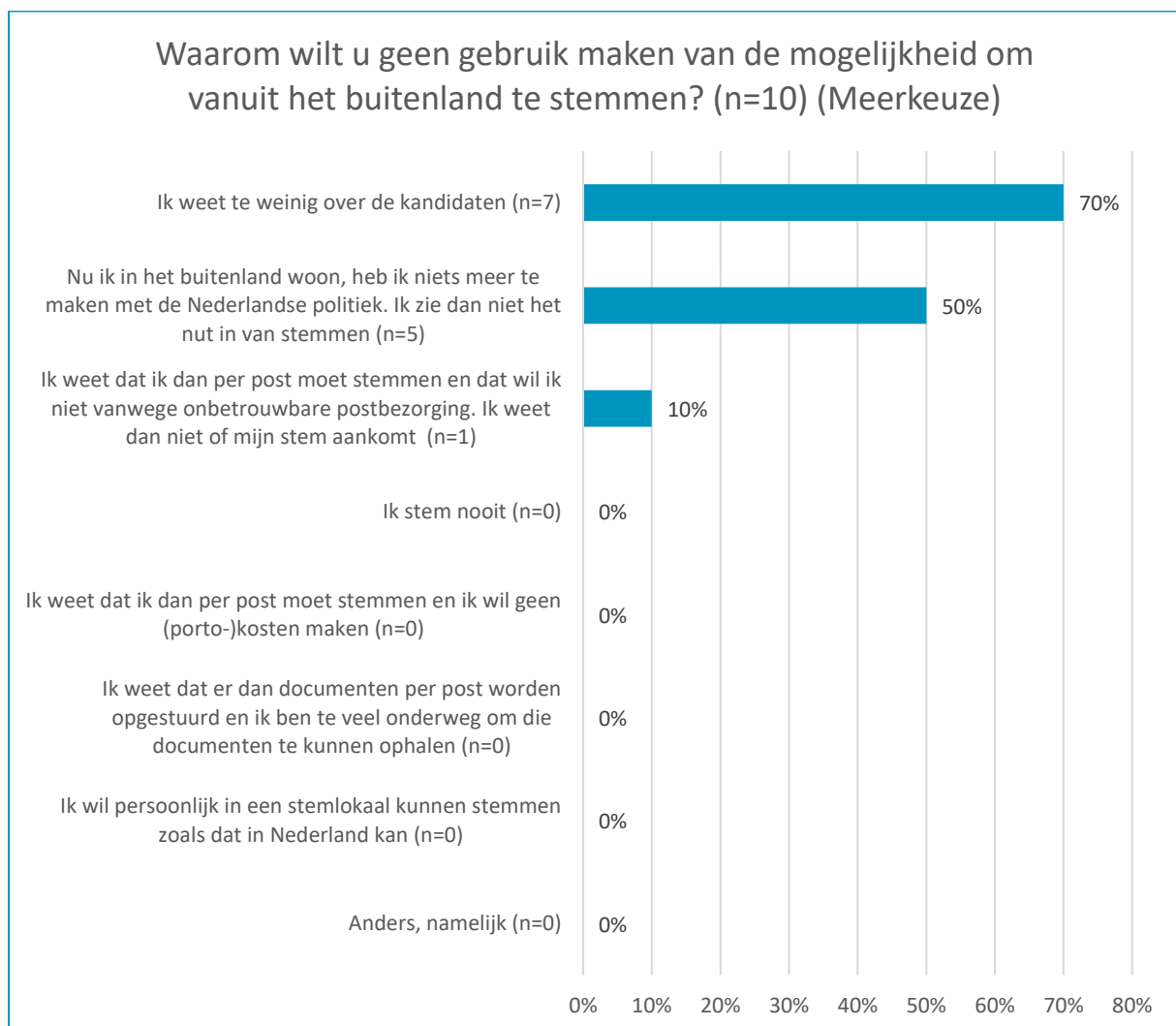

De volgende vraag is voorgelegd aan respondenten die:

- zich **niet** hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- **niet** bekend zijn met het stemmen vanuit het buitenland bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en het Europees Parlement en;
- **geen** gebruik willen maken van de mogelijkheid om te stemmen vanuit het buitenland.

En aan respondenten die:

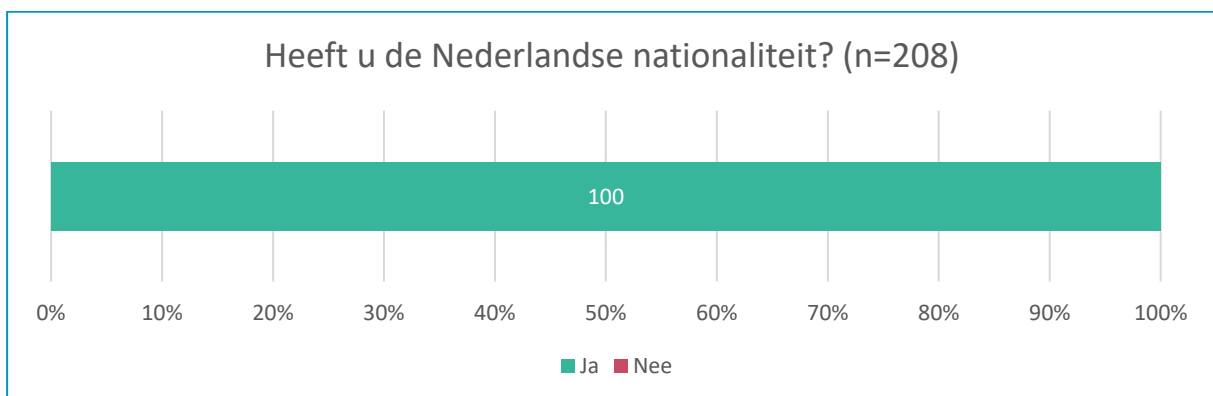
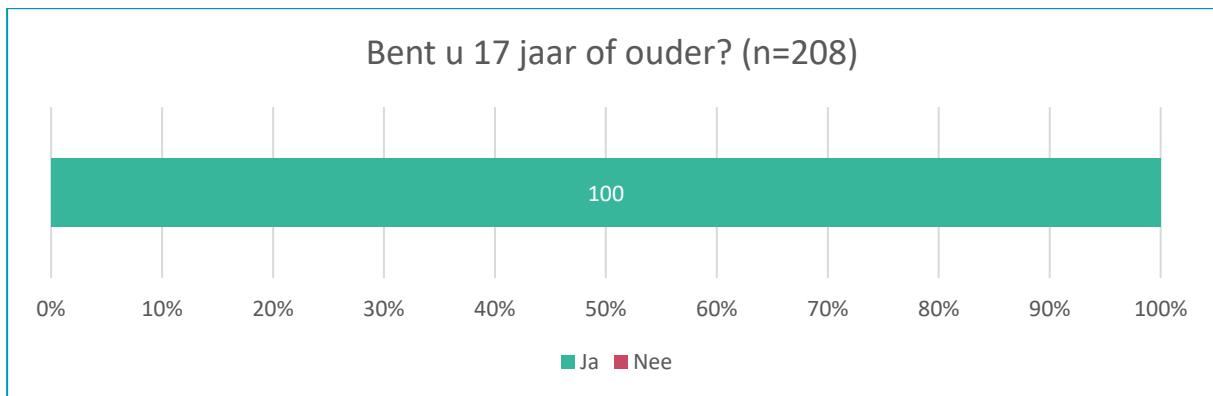
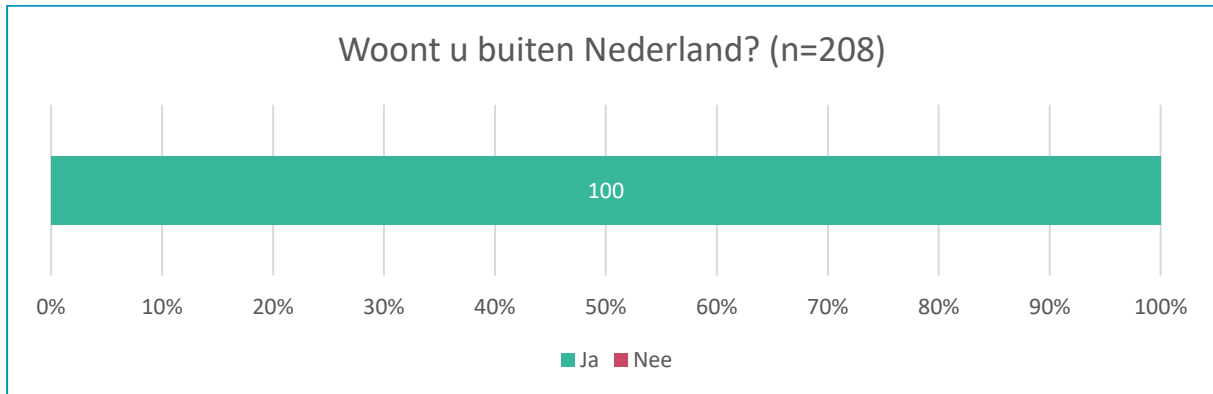
- zich **niet** hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- **wel** bekend zijn met het stemmen vanuit het buitenland bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en het Europees Parlement maar;
- **niet** bekend zijn met de eenmalig registratie om te kunnen stemmen vanuit het buitenland en;
- **geen** gebruik willen maken van de mogelijkheid om te stemmen vanuit het buitenland.

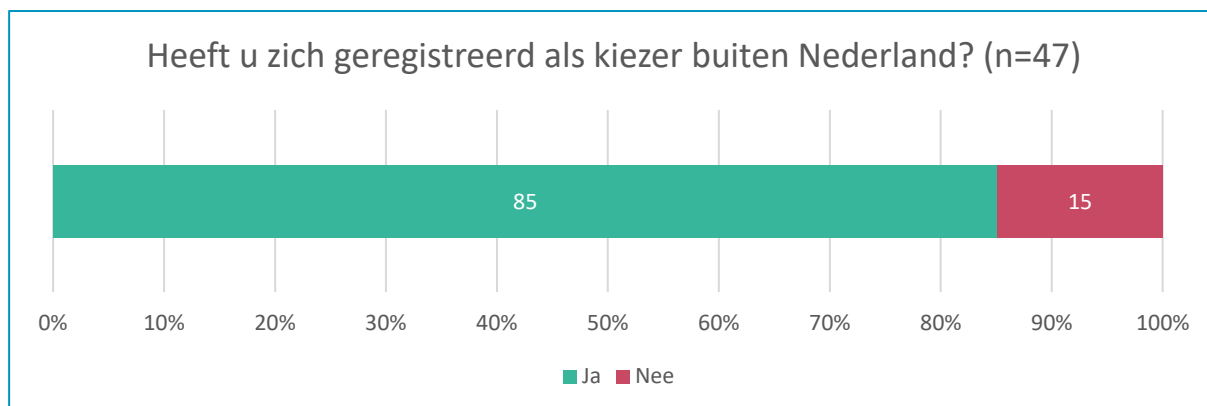

2.3 Achtergrondvragen

De volgende vragen zijn aan alle respondenten aan het begin van de vragenlijst voorgelegd. Respondenten die één van onderstaande vragen met 'nee' hebben beantwoord werden naar het einde van de vragenlijst geleid, omdat ze niet tot de doelgroep van dit onderzoek behoren.

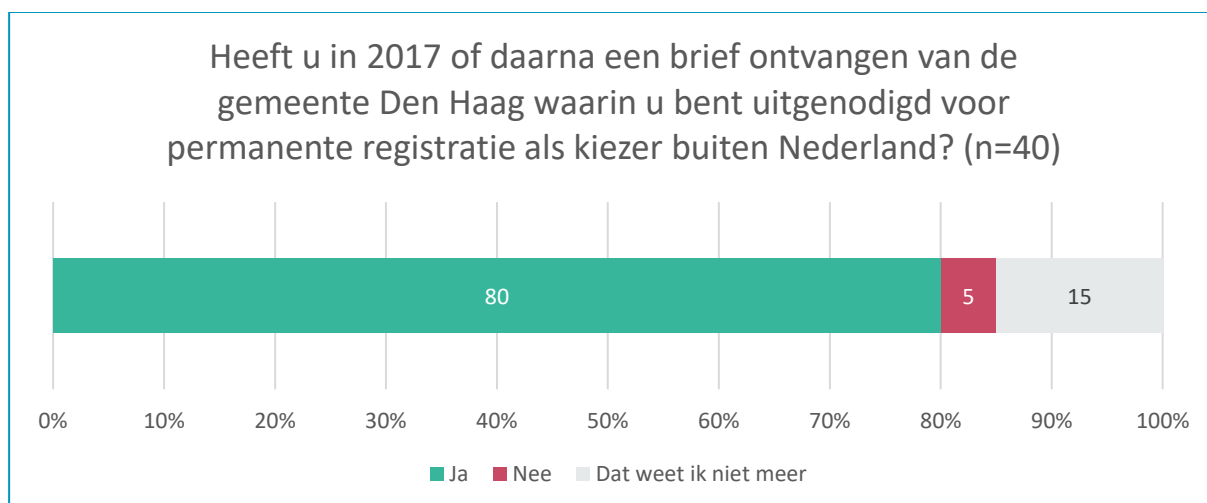
3 | Resultaten grensgebieden

De resultaten zijn (aan de hand van bovenstaande vraag) opgesplitst in twee groepen: geregistreerde kiezers en niet-geregistreerde kiezers. In hoofdstuk 3.1 worden de resultaten voor de geregistreerde kiezers weergegeven, vervolgens worden in hoofdstuk 3.2 de resultaten voor de niet-geregistreerde kiezers getoond.

3.1 Geregistreerde kiezers

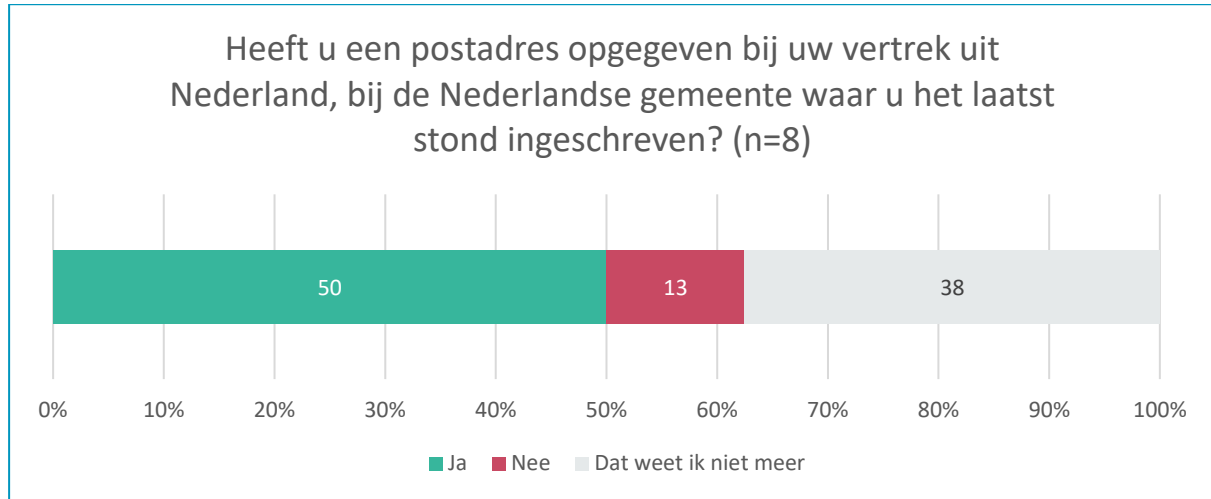
De vragen in deze paragraaf zijn voorgelegd aan respondenten die zich hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland.

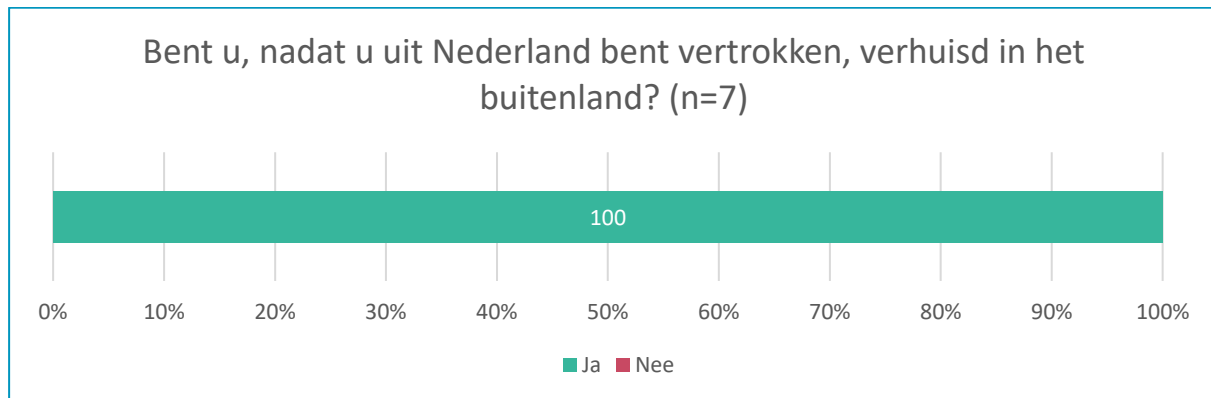
De volgende vraag is voorgelegd aan respondenten die:

- zich hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- in 2017 of daarna **geen** brief hebben ontvangen van de gemeente Den Haag met een uitnodiging voor permanente registratie als kiezer buiten Nederland of dit niet meer weten.

De volgende vraag is voorgelegd aan respondenten die:

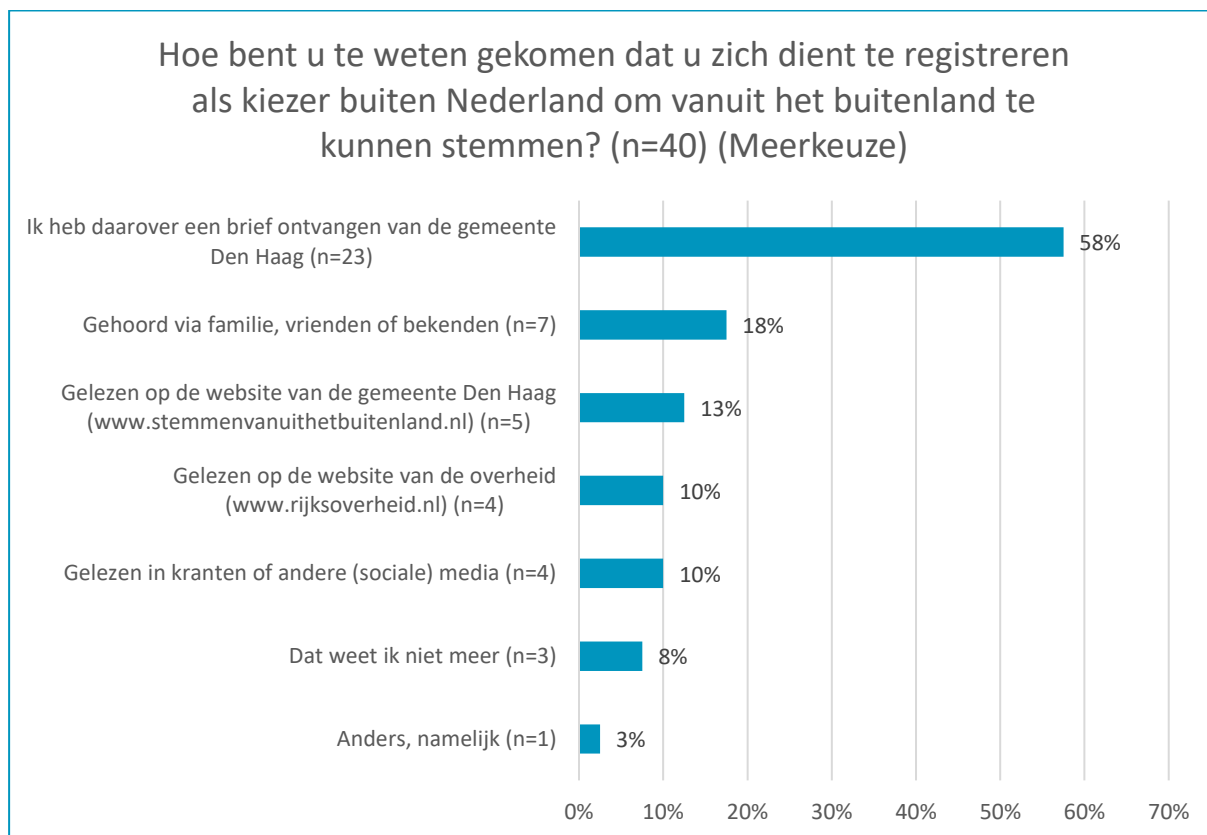
- zich hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- in 2017 of daarna **geen** brief hebben ontvangen van de gemeente Den Haag met een uitnodiging voor permanente registratie als kiezer buiten Nederland en;
- **wel** een postadres hebben opgegeven bij het vertrek uit Nederland of dit niet meer weten.

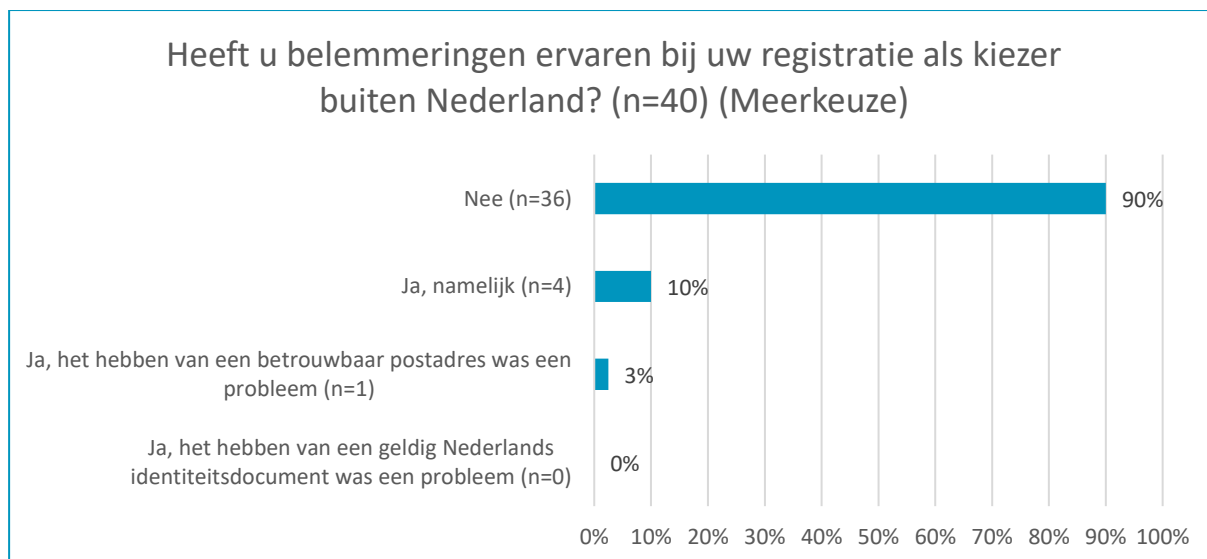

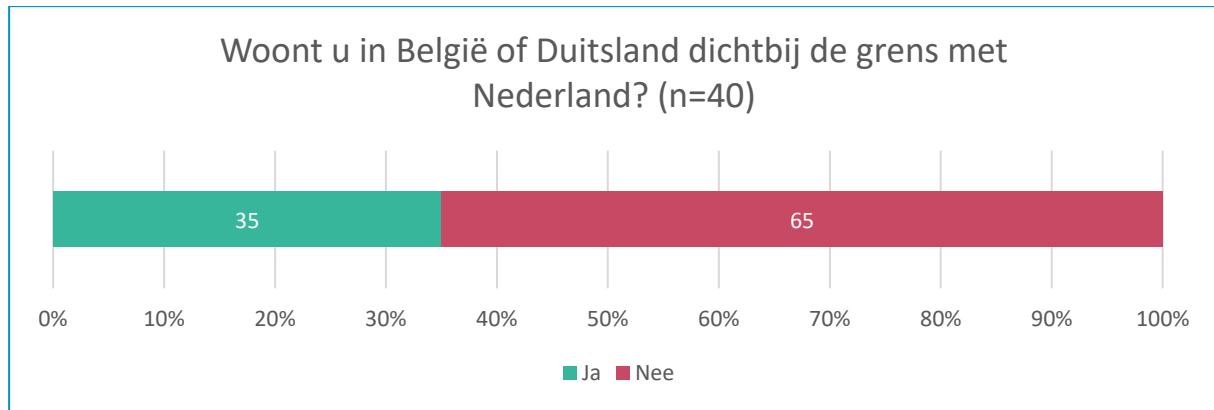
De volgende drie vragen zijn voorgelegd aan respondenten die zich hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland.

Bij antwoordoptie 'Anders, namelijk' geeft een respondent het volgende antwoord: ik wilde stemmen en heb toen uitgezocht hoe dat zou kunnen (1x).

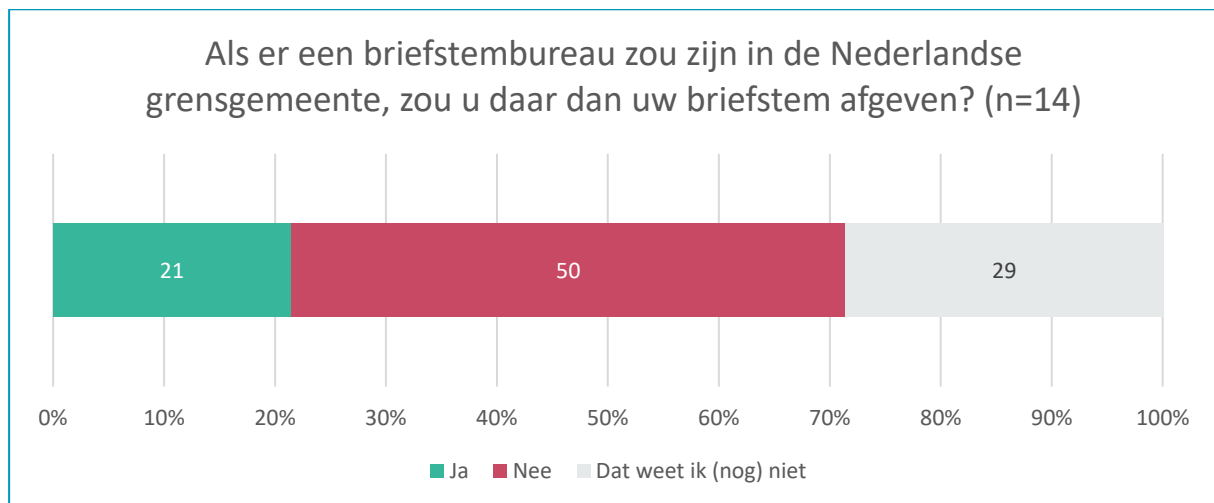

Bij antwoordoptie 'Ja, namelijk' geven respondenten de volgende antwoorden: Aanvankelijk moest ik mij voor elke verkiezing apart aanmelden en werd ik niet op de hoogte gehouden (1x), voortgang was onduidelijk met het verkrijgen van een stembiljet en het opsturen daarvan (1x), wijzigen van adres is lastig (1x), wij zijn binnen Duitsland verhuisd maar kunnen dit niet doorgeven (1x).

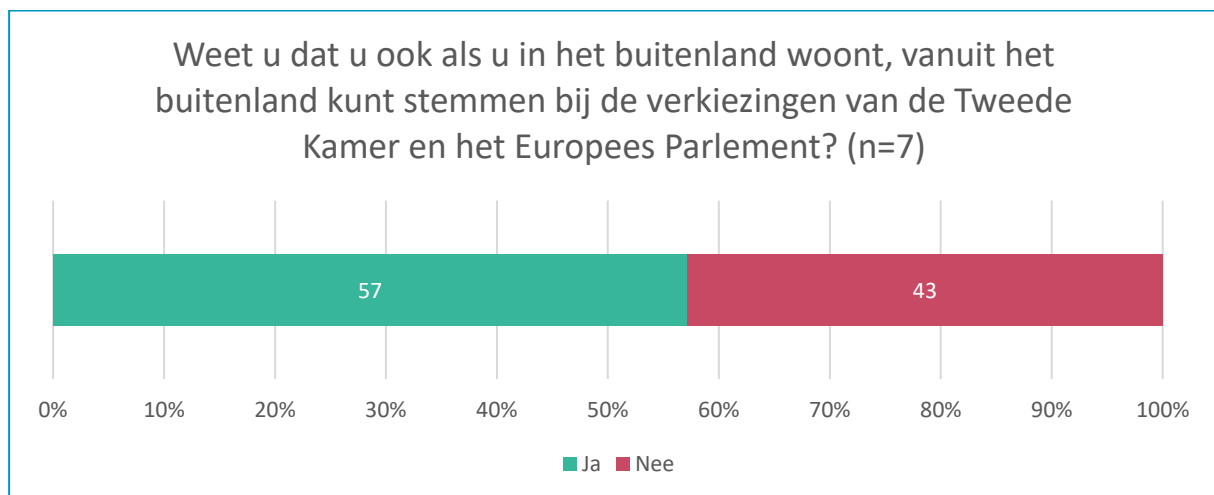
De volgende vraag is voorgelegd aan respondenten die:

- zich hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- in België of Duitsland wonen dichtbij de grens met Nederland.

3.2 Niet-geregistreerde kiezers

De vragen in deze paragraaf zijn voorgelegd aan respondenten die zich **niet** hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland.

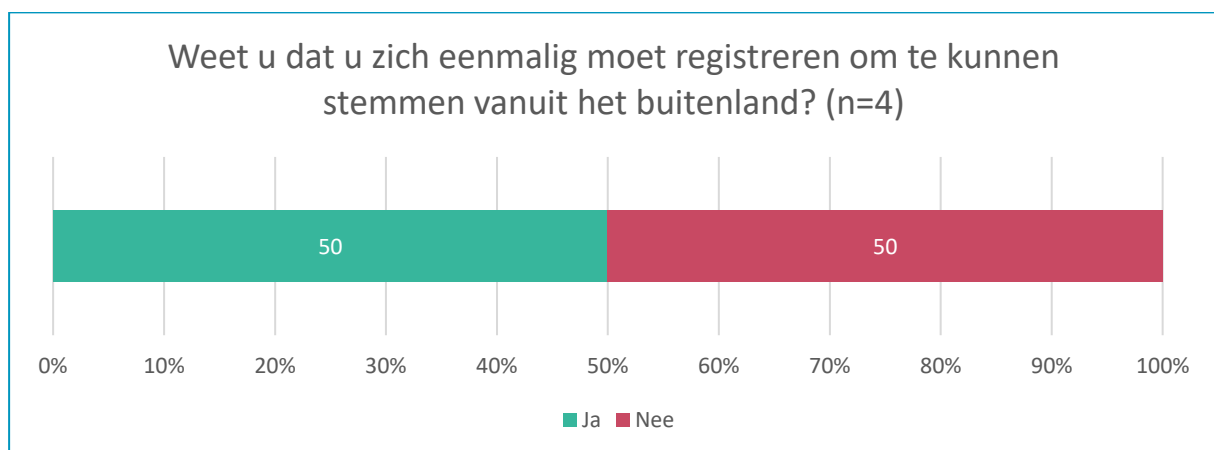
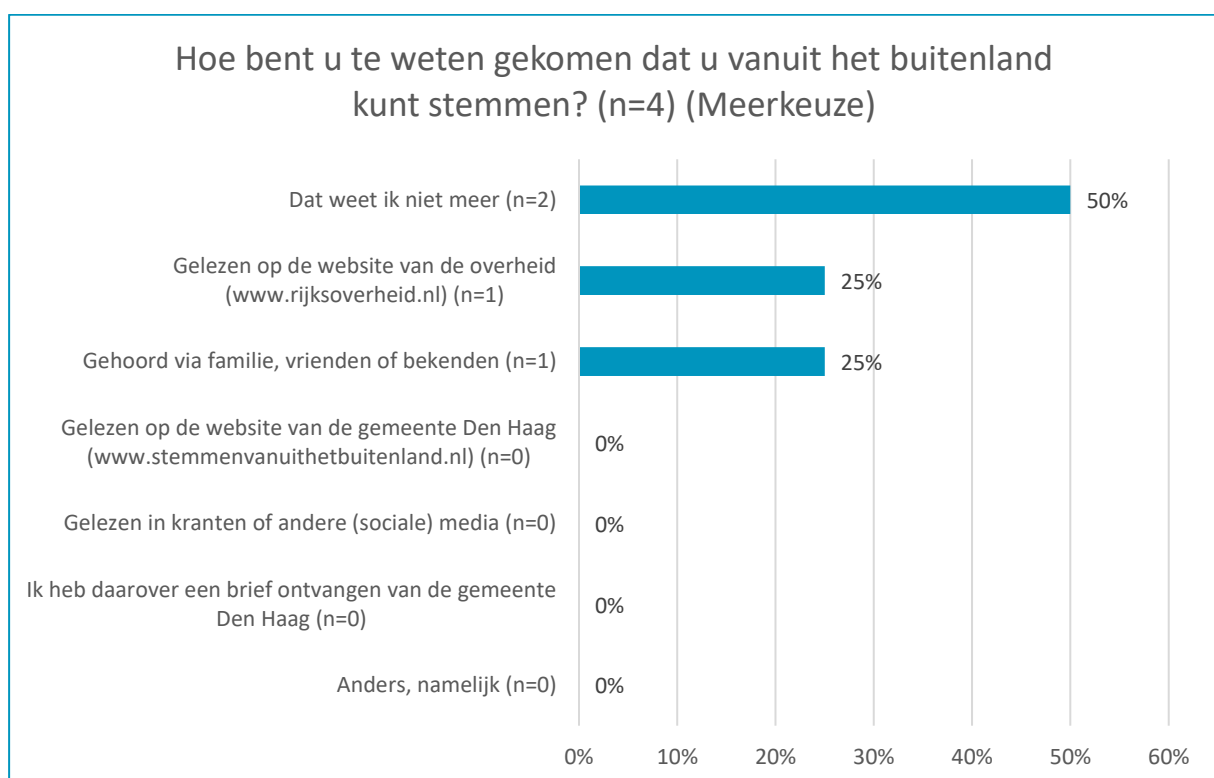

De resultaten van de niet-geregistreerde kiezers zijn (aan de hand van bovenstaande vraag) opgesplitst in twee groepen: wel bekend met stemmen vanuit het buitenland en niet bekend met stemmen vanuit het buitenland bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en het Europees Parlement. In paragraaf 3.2.1 worden de resultaten voor de groep respondenten die wel bekend is met het stemmen vanuit het buitenland weergegeven. Paragraaf 3.2.2 weergeeft de resultaten voor de groep respondenten die niet bekend is met het stemmen vanuit het buitenland.

3.2.1 Wel bekend met stemmen vanuit het buitenland

De vragen in deze paragraaf zijn voorgelegd aan respondenten die:

- zich **niet** hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- **wel** bekend zijn met het stemmen vanuit het buitenland bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en het Europees Parlement.

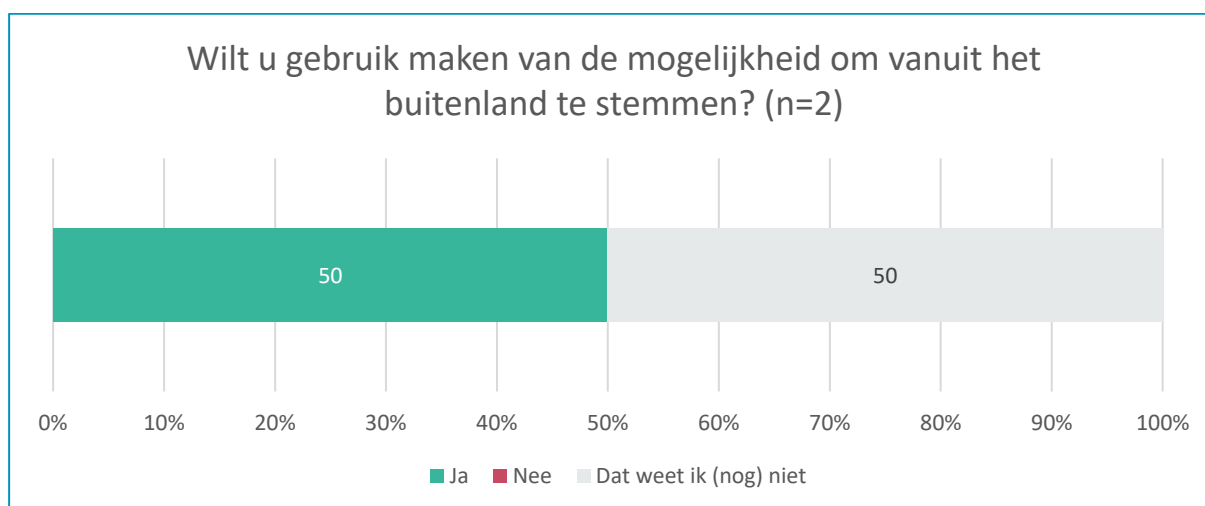
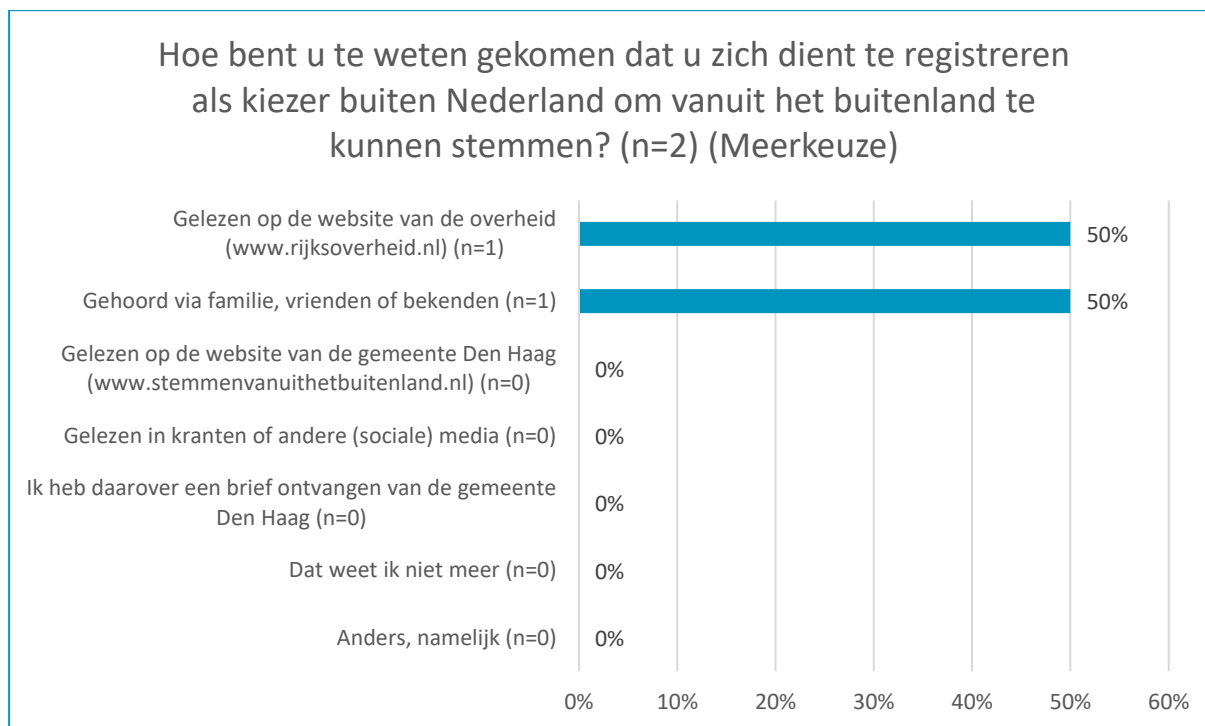

2.2.1.1 Wel bekend met eenmalige registratie

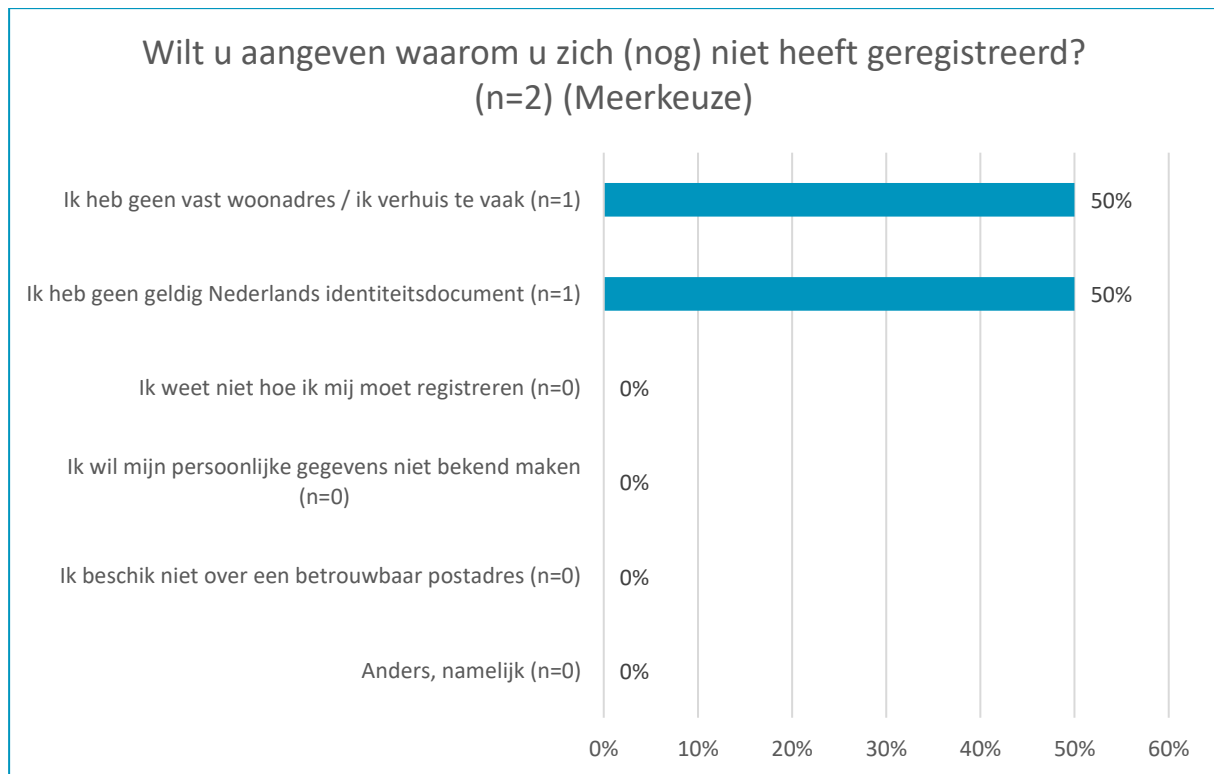
De volgende twee vragen zijn voorgelegd aan respondenten die:

- zich **niet** hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- **wel** bekend zijn met het stemmen vanuit het buitenland bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en het Europees Parlement en;
- **wel** bekend zijn met de eenmalige registratie om te kunnen stemmen vanuit het buitenland.

De volgende vraag is voorgelegd aan respondenten die:

- zich **niet** hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- **wel** bekend zijn met het stemmen vanuit het buitenland bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en het Europees Parlement en;
- **wel** bekend zijn met de eenmalige registratie om te kunnen stemmen vanuit het buitenland en;
- **wel** gebruik willen maken van de mogelijkheid om vanuit het buitenland te stemmen of dit nog niet weten.

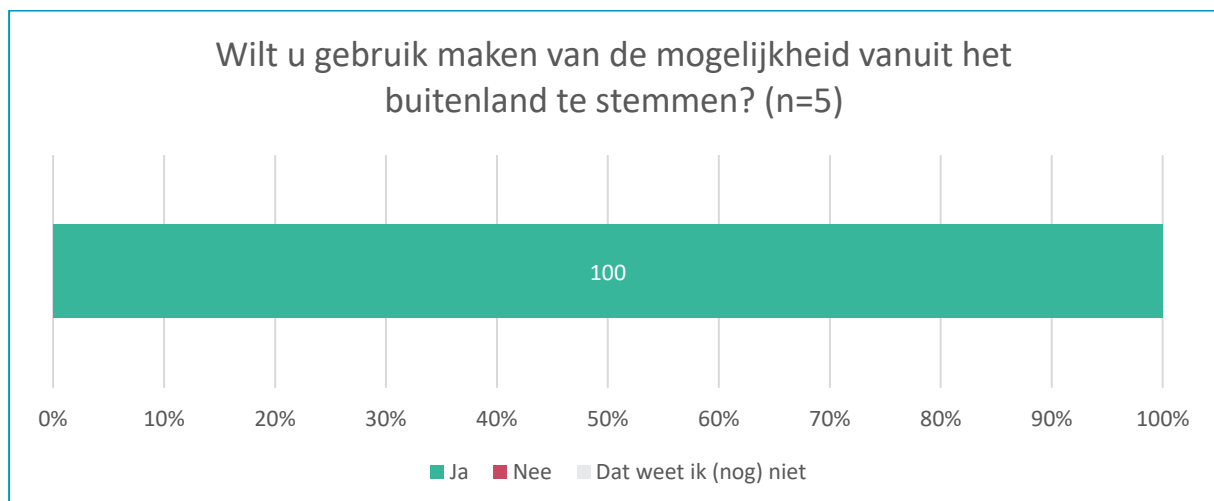
3.2.2 Niet bekend met stemmen vanuit het buitenland of eenmalige registratie

De volgende vraag is voorgelegd aan respondenten die:

- zich **niet** hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- **niet** bekend zijn met het stemmen vanuit het buitenland bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en het Europees Parlement.

En aan respondenten die:

- zich **niet** hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- **wel** bekend zijn met het stemmen vanuit het buitenland bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en het Europees Parlement maar;
- **niet** bekend zijn met de eenmalig registratie om te kunnen stemmen vanuit het buitenland.

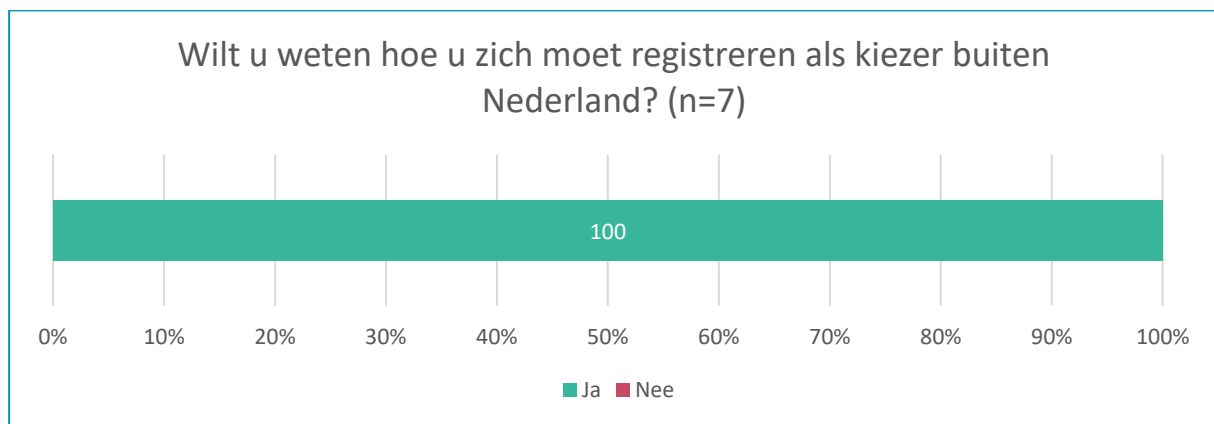

De volgende vraag is voorgelegd aan respondenten die:

- zich **niet** hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- **niet** bekend zijn met het stemmen vanuit het buitenland bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en het Europees Parlement en;
- **wel** gebruik willen maken van de mogelijkheid om te stemmen vanuit het buitenland of dit nog niet weten.

Of respondenten die:

- zich **niet** hebben geregistreerd als kiezer buiten Nederland en;
- **wel** bekend zijn met het stemmen vanuit het buitenland bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en het Europees Parlement maar;
- **niet** bekend zijn met de eenmalig registratie om te kunnen stemmen vanuit het buitenland en;
- **wel** gebruik willen maken van de mogelijkheid om te stemmen vanuit het buitenland of dit nog niet weten.

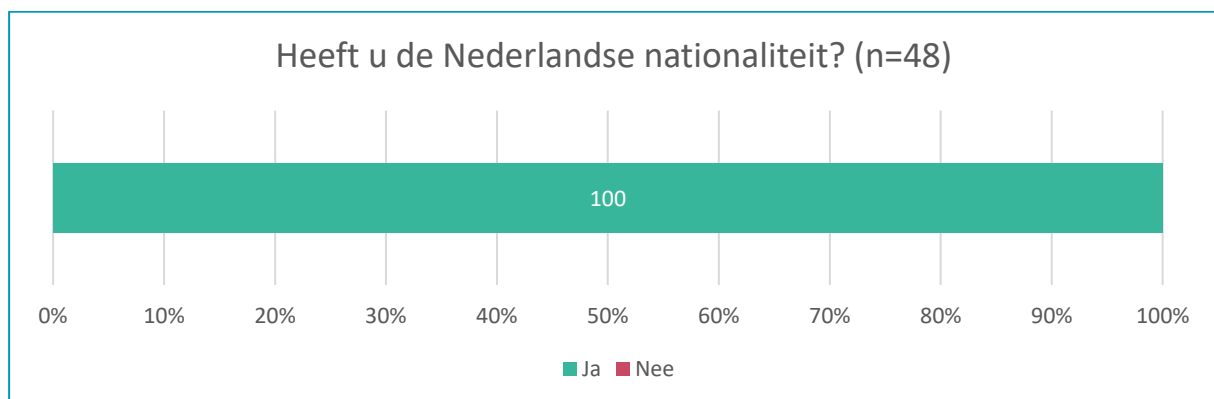
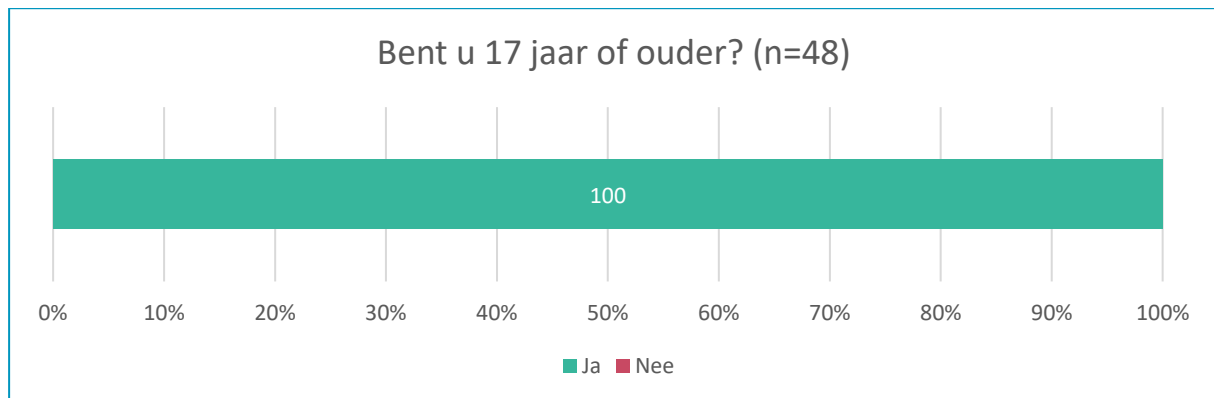
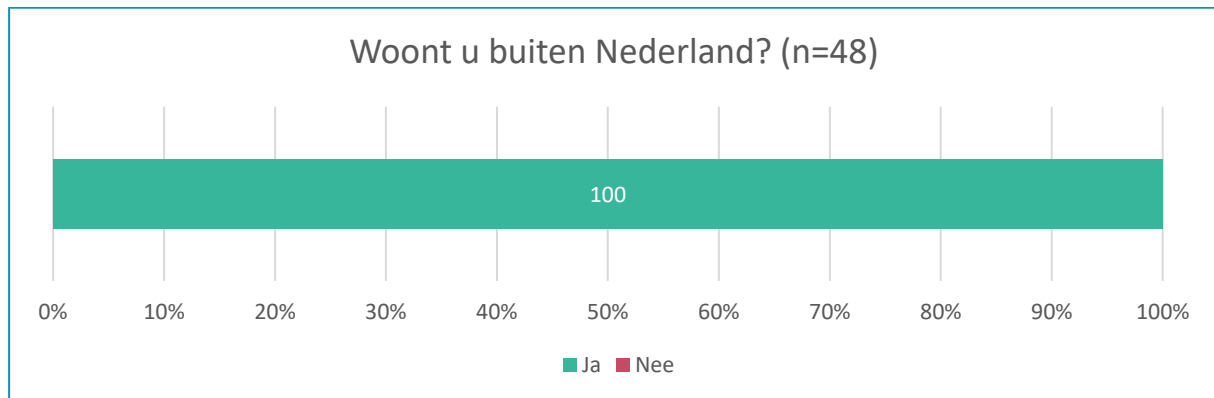

Respondenten die op voorgaande vraag 'ja' hebben geantwoord, kregen na het invullen van de vragenlijst een link naar de website van de gemeenten Den Haag, waarop meer informatie is te vinden over het registreren als kiezer buiten Nederland.

3.3 Achtergrondvragen

De volgende vragen zijn aan alle respondenten aan het begin van de vragenlijst voorgelegd. Respondenten die één van onderstaande vragen met 'nee' hebben beantwoord werden naar het einde van de vragenlijst geleid, omdat ze niet tot de doelgroep van dit onderzoek behoren.

4 | Bijlage

4.1 Vragenlijst niet-grensgebieden

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

VRAGENLIJST VOOR NEDERLANDERS DIE IN HET BUITENLAND WONEN

- Fijn dat u wilt meewerken aan deze enquête van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
- Het beantwoorden van de vragen zal u enkele minuten kosten.
- Heeft u vragen over deze enquête? Dan kunt u die stellen aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties door een e-mail te sturen naar Postbus.Verkiezingen@minbzk.nl

ACHTERGROND

1. **Woont u buiten Nederland?**
  - Ja
  - Nee → Einde vragenlijst
2. **Heeft u de Nederlandse nationaliteit?**
  - Ja
  - Nee → Einde vragenlijst
3. **Bent u 17 jaar of ouder?**
  - Ja
  - Nee → Einde vragenlijst

STEMMEN EN REGISTREREN

Nederlanders die buiten Nederland wonen en bij de verkiezingen 18 jaar of ouder zijn, mogen vanuit het buitenland stemmen bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer en het Europees Parlement. Zij dienen zich daarvoor eenmalig te registreren als kiezer buiten Nederland.

4. **Heeft u zich geregistreerd als kiezer buiten Nederland?**
  - Ja
  - Nee → Ga naar vraag 10
5. **Heeft u in 2017 of daarna een brief ontvangen van de gemeente Den Haag waarin u bent uitgenodigd voor permanente registratie als kiezer buiten Nederland?**
  - Ja → Ga naar vraag 8
  - Nee
  - Dat weet ik niet meer
6. **Heeft u een postadres opgegeven bij uw vertrek uit Nederland, bij de Nederlandse gemeente waar u het laatst stond ingeschreven?**
  - Ja
  - Nee → Ga naar vraag 8
  - Dat weet ik niet meer

7. Bent u, nadat u uit Nederland bent vertrokken, verhuisd in het buitenland?

- Ja
- Nee

8. Hoe bent u te weten gekomen dat u zich dient te registreren als kiezer buiten Nederland om vanuit het buitenland te kunnen stemmen? *Meerdere antwoorden mogelijk*

- Gelezen op de website van de overheid (www.rijksoverheid.nl)
- Gelezen op de website van de gemeente Den Haag (www.stemmenvanuithetbuitenland.nl)
- Gelezen in kranten of andere (sociale) media
- Gehoord via familie, vrienden of bekenden
- Ik heb daarover een brief ontvangen van de gemeente Den Haag
- Dat weet ik niet meer
- Anders, namelijk .....

9. Heeft u belemmeringen ervaren bij uw registratie als kiezer buiten Nederland? *Meerdere antwoorden mogelijk*

- Nee
- Ja, het hebben van een geldig Nederlands identiteitsdocument was een probleem
- Ja, het hebben van een betrouwbaar postadres was een probleem
- Ja, namelijk .....

→ Ga naar vraag 19

10. Weet u dat u ook als u in het buitenland woont, vanuit het buitenland kunt stemmen bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer en het Europees Parlement?

- Ja
- Nee → Ga naar vraag 16

11. Hoe bent u te weten gekomen dat u vanuit het buitenland kunt stemmen? *Meerdere antwoorden mogelijk*

- Gelezen op de website van de overheid (www.rijksoverheid.nl)
- Gelezen op de website van de gemeente Den Haag (www.stemmenvanuithetbuitenland.nl)
- Gelezen in kranten of andere (sociale) media
- Gehoord via familie, vrienden of bekenden
- Ik heb daarover een brief ontvangen van de gemeente Den Haag
- Dat weet ik niet meer
- Anders, namelijk .....

12. Weet u dat u zich eenmalig moet registreren om te kunnen stemmen vanuit het buitenland?

- Ja
- Nee → Ga naar vraag 16

13. Hoe bent u te weten gekomen dat u zich dient te registreren als kiezer buiten Nederland om vanuit het buitenland te kunnen stemmen? Meerdere antwoorden mogelijk

- Gelezen op de website van de overheid (www.rijksoverheid.nl)
- Gelezen op de website van de gemeente Den Haag (www.stemmenvanuithetbuitenland.nl)
- Gelezen in kranten of andere (sociale) media
- Gehoord via familie, vrienden of bekenden
- Ik heb daarover een brief ontvangen van de gemeente Den Haag
- Dat weet ik niet meer
- Anders, namelijk .....

14. Wilt u gebruik maken van de mogelijkheid om vanuit het buitenland te stemmen?

- Ja
- Nee → Ga naar vraag 18
- Dat weet ik (nog) niet

15. Wilt u aangeven waarom u zich (nog) niet heeft geregistreerd? Meerdere antwoorden mogelijk

- Ik weet niet hoe ik mij moet registreren
- Ik wil mijn persoonlijke gegevens niet bekend maken
- Ik heb geen vast woonadres / ik verhuis te vaak
- Ik beschik niet over een betrouwbaar postadres
- Ik heb geen geldig Nederlands identiteitsdocument
- Anders, namelijk .....
- Ga naar vraag 17

16. Wilt u gebruik maken van de mogelijkheid om vanuit het buitenland te stemmen?

- Ja
- Nee → Ga naar vraag 18
- Dat weet ik (nog) niet

17. Wilt u weten hoe u zich moet registreren als kiezer buiten Nederland?

- Ja → Ga naar vraag 19
- Nee → Kunt u aangeven waarom u dit niet wilt weten?

→ Ga naar vraag 19

18. Waarom wilt u geen gebruik maken van de mogelijkheid om vanuit het buitenland te stemmen? Meerdere antwoorden mogelijk

- Nu ik in het buitenland woon, heb ik niets meer te maken met de Nederlandse politiek. Ik zie dan niet het nut in van stemmen
- Ik stem nooit
- Ik weet te weinig over de kandidaten
- Ik weet dat ik dan per post moet stemmen en dat wil ik niet vanwege onbetrouwbare postbezorging. Ik weet dan niet of mijn stem aankomt
- Ik weet dat ik dan per post moet stemmen en ik wil geen (porto-)kosten maken
- Ik weet dat er dan documenten per post worden opgestuurd en ik ben te veel onderweg om die documenten te kunnen ophalen
- Ik wil persoonlijk in een stemlokaal kunnen stemmen zoals dat in Nederland kan
- Anders, namelijk .....

TOT SLOT

19. Heeft u nog opmerkingen of suggesties wat betreft het registreren als kiezer buiten Nederland en/of het stemmen vanuit het buitenland?

Dank voor uw medewerking.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal de Tweede Kamer informeren over de uitkomsten van deze enquête. Te zijner tijd vindt u de brief op www.rijksoverheid.nl.

Informatie over hoe u zich kunt registreren als kiezer buiten Nederland vindt u op de [website](#) van de gemeente Den Haag.

4.2 Vragenlijst grensgebieden

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

VRAGENLIJST VOOR NEDERLANDERS DIE IN HET BUITENLAND WONEN

- Fijn dat u wilt meewerken aan deze enquête van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
- Het beantwoorden van de vragen zal u enkele minuten kosten.
- Heeft u vragen over deze enquête? Dan kunt u die stellen aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties door een e-mail te sturen naar Postbus.Verkiezingen@minbzk.nl

ACHTERGROND

1. Woont u buiten Nederland?

- Ja
- Nee → Einde vragenlijst

2. Heeft u de Nederlandse nationaliteit?

- Ja
- Nee → Einde vragenlijst

3. Bent u 17 jaar of ouder?

- Ja
- Nee → Einde vragenlijst

STEMMEN EN REGISTREREN

Nederlanders die buiten Nederland wonen en bij de verkiezingen 18 jaar of ouder zijn, mogen vanuit het buitenland stemmen bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer en het Europees Parlement. Zij dienen zich daarvoor eenmalig te registreren als kiezer buiten Nederland.

4. Heeft u zich geregistreerd als kiezer buiten Nederland?

- Ja
- Nee → Ga naar vraag 12

5. Heeft u in 2017 of daarna een brief ontvangen van de gemeente Den Haag waarin u bent uitgenodigd voor permanente registratie als kiezer buiten Nederland?

- Ja → Ga naar vraag 8
- Nee
- Dat weet ik niet meer

6. Heeft u een postadres opgegeven bij uw vertrek uit Nederland, bij de Nederlandse gemeente waar u het laatst stond ingeschreven?

- Ja
- Nee → Ga naar vraag 8
- Dat weet ik niet meer

7. Bent u, nadat u uit Nederland bent vertrokken, verhuisd in het buitenland?

- Ja
- Nee

8. Hoe bent u te weten gekomen dat u zich dient te registreren als kiezer buiten Nederland om vanuit het buitenland te kunnen stemmen? *Meerdere antwoorden mogelijk*

- Gelezen op de website van de overheid (www.rijksoverheid.nl)
- Gelezen op de website van de gemeente Den Haag (www.stemmenvanuithetbuitenland.nl)
- Gelezen in kranten of andere (sociale) media
- Gehoord via familie, vrienden of bekenden
- Ik heb daarover een brief ontvangen van de gemeente Den Haag
- Dat weet ik niet meer
- Anders, namelijk .....

9. Heeft u belemmeringen ervaren bij uw registratie als kiezer buiten Nederland? *Meerdere antwoorden mogelijk*

- Nee
- Ja, het hebben van een geldig Nederlands identiteitsdocument was een probleem
- Ja, het hebben van een betrouwbaar postadres was een probleem
- Ja, namelijk .....

10. Woont u in België of Duitsland dichtbij de grens met Nederland?

- Ja
- Nee → Ga naar vraag 21

11. Als er briefstembureaus zouden zijn in de Nederlandse grensgemeenten, zou u daar dan uw briefstem afgeven?

- Ja
  - Nee
  - Dat weet ik (nog) niet
- Ga naar vraag 21

12. Weet u dat u ook als u in het buitenland woont, vanuit het buitenland kunt stemmen bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer en het Europees Parlement?

- Ja
- Nee → Ga naar vraag 18

13. Hoe bent u te weten gekomen dat u vanuit het buitenland kunt stemmen? *Meerdere antwoorden mogelijk*

- Gelezen op de website van de overheid (www.rijksoverheid.nl)
- Gelezen op de website van de gemeente Den Haag (www.stemmenvanuithetbuitenland.nl)
- Gelezen in kranten of andere (sociale) media
- Gehoord via familie, vrienden of bekenden
- Ik heb daarover een brief ontvangen van de gemeente Den Haag
- Dat weet ik niet meer
- Anders, namelijk .....

14. Weet u dat u zich eenmalig moet registreren om te kunnen stemmen vanuit het buitenland?

- Ja
- Nee → Ga naar vraag 18

15. Hoe bent u te weten gekomen dat u zich dient te registreren als kiezer buiten Nederland om vanuit het buitenland te kunnen stemmen? *Meerdere antwoorden mogelijk*

- Gelezen op de website van de overheid (www.rijksoverheid.nl)
- Gelezen op de website van de gemeente Den Haag (www.stemmenvanuithetbuitenland.nl)
- Gelezen in kranten of andere (sociale) media
- Gehoord via familie, vrienden of bekenden
- Ik heb daarover een brief ontvangen van de gemeente Den Haag
- Dat weet ik niet meer
- Anders, namelijk .....

16. Wilt u gebruik maken van de mogelijkheid om vanuit het buitenland te stemmen?

- Ja
- Nee → Ga naar vraag 20
- Dat weet ik (nog) niet

17. Wilt u aangeven waarom u zich (nog) niet heeft geregistreerd? *Meerdere antwoorden mogelijk*

- Ik weet niet hoe ik mij moet registreren
- Ik wil mijn persoonlijke gegevens niet bekend maken
- Ik heb geen vast woonadres / ik verhuis te vaak
- Ik beschik niet over een betrouwbaar postadres
- Ik heb geen geldig Nederlands identiteitsdocument
- Anders, namelijk .....
- Ga naar vraag 19

18. Wilt u gebruik maken van de mogelijkheid om vanuit het buitenland te stemmen?

- Ja
- Nee → Ga naar vraag 20
- Dat weet ik (nog) niet

19. Wilt u weten hoe u zich moet registreren als kiezer buiten Nederland?

- Ja → Ga naar vraag 21
- Nee → Kunt u aangeven waarom u dit niet wilt weten?

→ Ga naar vraag 21

20. Waarom wilt u geen gebruik maken van de mogelijkheid om vanuit het buitenland te stemmen? Meerdere antwoorden mogelijk

- Nu ik in het buitenland woon, heb ik niets meer te maken met de Nederlandse politiek. Ik zie dan niet het nut in van stemmen
- Ik stem nooit
- Ik weet te weinig over de kandidaten
- Ik weet dat ik dan per post moet stemmen en dat wil ik niet vanwege onbetrouwbare postbezorging. Ik weet dan niet of mijn stem aankomt
- Ik weet dat ik dan per post moet stemmen en ik wil geen (porto-)kosten maken
- Ik weet dat er dan documenten per post worden opgestuurd en ik ben te veel onderweg om die documenten te kunnen ophalen
- Ik wil persoonlijk in een stemlokaal kunnen stemmen zoals dat in Nederland kan
- Anders, namelijk .....

TOT SLOT

21. Heeft u nog opmerkingen of suggesties wat betreft het registreren als kiezer buiten Nederland en/of het stemmen vanuit het buitenland?

Dank voor uw medewerking.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal de Tweede Kamer informeren over de uitkomsten van deze enquête. Te zijner tijd vindt u de brief op www.rijksoverheid.nl.

Informatie over hoe u zich kunt registreren als kiezer buiten Nederland vindt u op de [website](#) van de gemeente Den Haag.

Hoofdkantoor Groningen

Sylviuslaan 5
9728 NS Groningen

Postbus 473
9700 AL Groningen

Kantoor Utrecht

Graadt van Roggenweg 328-334
3531 AH Utrecht

T. 050 – 711 52 55
info@enneus.nl

